

Research Paper

Causal Relationships of Cognitive and Affective Processes of Intention to Change with the Components of Sport Commitment Model among AthletesShahrzad Esmaeili¹, Farideh Ashraf Ganjooyi², and Ali Zarei³

1. Department of Physical Education, Central Tehran Branch, Azad Islamic University, Tehran, Iran
2. Department of Physical Education, Central Tehran Branch, Azad Islamic University, Tehran, Iran (Corresponding Author)
3. Department of Physical Education, Central Tehran Branch, Azad Islamic University, Tehran, Iran

Abstract

The purpose of this study was to determine the causal relationships of cognitive and affective processes of intention to change with the components of sport commitment model among athletes. To this aim, 370 student athletes studying physical education (184 males and 186 females) were sampled using simple cluster random method from the Tehran city's Islamic Azad universities and completed the questionnaires. Data were analyzed using Pearson correlation coefficient and structural equation modeling at a 95% confidence level. The results showed that perception of change by increasing irrational ideas and subsequently increasing negative emotions has a significant effect on the decrease of intention to change. Also, intention to change directly, as well as through reducing sport enjoyment and involvement opportunities, and increasing involvement alternatives, had a significant effect on the sport commitment. The findings are discussed with emphasis on the mechanism of sport commitment formation in situations demanding change.

Received:
24 May 2018

Accepted:
01 Jul 2019

Keywords:
Cognitive Distortion, Irrational Ideas, Emotions, Intention\ Resistance to Change, Sport Commitment Model.

Extended Abstract Abstract

The concept of *dual career* for athletes refers to the challenge of combining athletic career with education or work,

1. Email: esmaeili77@gmail.com

2. Email: ganjouei@yahoo.com

3. Email: dr_alizarei@yahoo.com

such as *student-athletes*, which is a major concern for many athletes (1). This has recently been highlighted by the European Commission's Sports Union and policies have been developed for sports organizations to adopt appropriate policies to support athletes, in this way, sports development plans are performed with a social responsibility approach for athletes (2). A major part of the services of sports psychologists is helping to improve the competitive performance of athletes through concentrating on athletic goals, which, in turn, by limiting the athlete and the creation of resistance to change may reduce involvement in athletic development programs. On the contrary, the intention to change and participate in non-sports activities may have negative effects on sport participation and commitment. Therefore, the aim of this study was to investigate the causal relationships of cognitive and affective processes of intention to change with the components of the sport commitment model among student athletes.

Methods

Participants were 370 Iranian student athletes who attended college at the same time as their athletic careers. The mean age of the participants was 22.07 years ($SD = 3.65$) with 8.25 years ($SD = 2.94$) of sport experience and 5.79 years ($SD = 2.71$) of sports championship experience. The participants were 184 men (49.7%) and 186 women (50.3%). Cognitive and emotional processes of intention to change were measured by

the Resistance to Change Scale (RCS) developed by Bovey and Hede (3). This tool consists of 38 items in four sections of perception of impact of change (3 items), irrational ideas (10 items), negative emotions (5 items), and behavioral intention/resistance to change (20 items). The responses of this scale are scored on a 5-point Likert scale from 1 (*completely disagree*) to 5 (*completely agree*), and higher scores express high levels of change perception, irrational ideas, negative emotions, and intention to change. The factorial validity of this scale was confirmed using exploratory factor analysis, and the internal consistency of the scale was verified by calculating Cronbach's alpha coefficient (3). Sport Commitment Model Scale (SCMS), developed by Scanlan et al. (4), was used to measure the variables of sport commitment. This tool includes 28 questions in six sections including the sport commitment (6 items), sport enjoyment (4 items), involvement alternatives (4 items), personal investment (3 items), social constraints (7 items), and involvement opportunities (4 items). The responses of this scale are scored on the 5-point Likert scale from 1 (*completely disagree*) to 5 (*completely agree*). Factorial validity of the original version of this tool was confirmed using exploratory and confirmatory factor analysis, and its internal consistency was verified by calculating the Cronbach's alpha coefficient (sport commitment .89, sport enjoyment .95, involvement alternatives .63, social constraint .88 and involvement

opportunities .80) by Scanlan et al. (4). Collected data were analyzed using Pearson correlation coefficient and structural equation modeling at a 95% confidence level.

Results

Correlational analysis showed that behavioral intention to change had a significant relationship with change perception ($r = .41, p < .001$), irrational ideas ($r = -.29, p < .001$) and negative emotions ($r = -.71, p < .001$). In addition, according to the findings, the sport commitment indicated a significant relationship with the sport enjoyment ($r = .69, p < .001$), involvement alternatives ($r = -.39, p < .001$), personal investment ($r = .54, p < .001$), social constraints ($r = .56, p < .001$), involvement opportunities ($r = .61, p < .001$) and behavioral intention to change ($r = -.57, p < .001$). The fit of the basic model was tested using structural equation modeling, summarizing its results in Figure 1. First, fitting indicators of the model represented that the given basic model had an adequate fit with the data ($\chi^2 = 4252.61, df = 1907, p < .001, RMSEA = .047, GFI = .91, CFI = .90$) because the values obtained for Goodness of Fit index and Comparative fit index were higher than .90 and the Root Mean Square Error of Approximation was less than .05. Moreover, the result of the chi-square test was 2.23 on the degree of freedom in the range 2 to 3, all of which express the fit of the assumed model with the data. Summary of the results of structural equation modeling including standardized coefficients of

the paths and t values is presented in Figure 1. In addition, the explained variances (R^2) for variables in Figure 1 illustrates that 20.7% of the variance of behavioral intention to change is explained by irrational ideas and negative emotions. Besides, 53.7% of the variance of the sport commitment was determined by behavioral intention to change and the components of the sport commitment model (sport enjoyment, involvement alternatives, personal investment, social constraints and involvement opportunities).

Conclusion

The present study suggested that levels of perceived behavioral change and intention to change in student athletes - who experience dual careers - were above the average level so that this process was associated with low irrational ideas and emotions higher than the average. The perception of change was negatively affected on behavioral intention to change by increasing irrational ideas and negative emotions. Consequently, the intention to change behavior directly affected sport commitment directly as well as through the positive effects on engagement alternatives and the negative effects on sport enjoyment, personal investment, social constraints, and engagement opportunities. However, based on the analysis of direct and indirect effects, it seems that the main mechanism of the effects of the intention to change behavior on sport commitment is the reduction of sport enjoyment, the increase of

engagement alternatives and the reduction of engagement opportunities. Understanding these cognitive and emotional processes of the intention/resistance to change with the components of the sport commitment model will help sport psychologists not only balance the various aspects of athletes' lives but also help them find the right athletic career to develop their lives. Future studies can play a key role in advancing existing knowledge by focusing on the psychological factors involved in empowering athletes for personal and career development.

References

1. Bovey, W. H., & Hede, A. (2001). Resistance to organizational change: The role of cognitive and affective processes. *Leadership and Organization Development Journal*, 22(8), 372-382.
2. European Commission (2012). EU guidelines on dual careers of athletes: Recommended policy actions in support of dual careers in high-performance sport (Approved by the EU Expert Group "Education & Training in Sport" at its meeting in Poznań on 28 September 2012, forwarded for approval by the Council of Ministers and published on the ENGSO web site). Brussels: Sport Unit, European Commission.
3. Ryba, T. V., Stambulova, N. B., Ronkainen, N. J., Bundgaard, J., & Selanne, H. (2015). Dual career pathways of transnational athletes. *Psychology of Sport and Exercise*, 21, 125-134.
4. Scanlan, T. K., Carpenter, P. J., Simons, J. P., Schmidt, G. W., & Keeler, B. (1993b). The sport commitment model: Measurement development for the youth-sport domain. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 15(1), 16-38

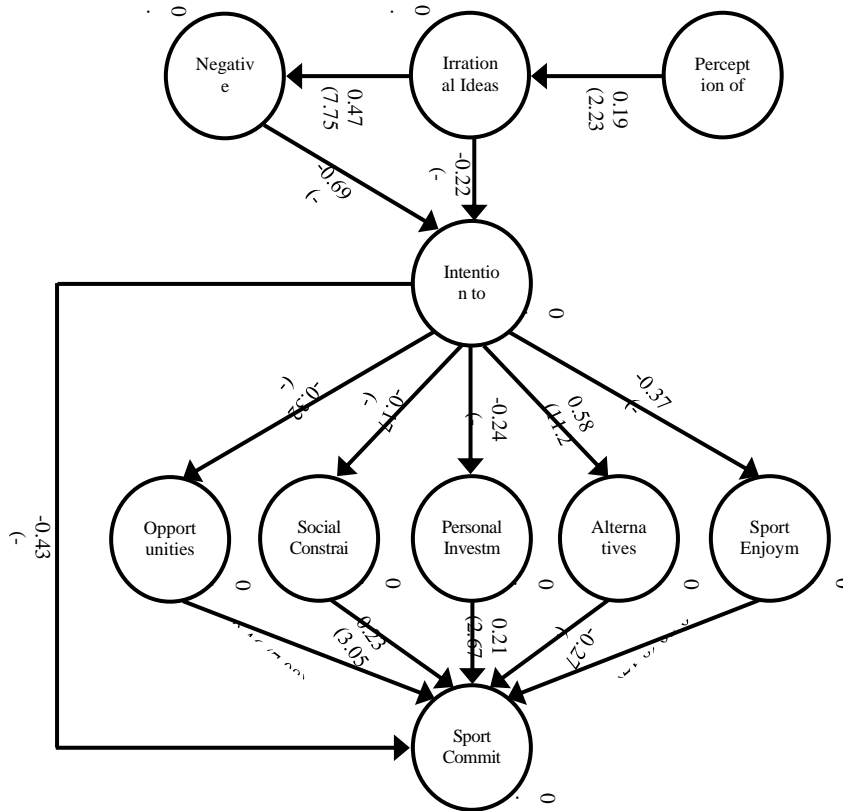

Figure 1- Summary of the results of structural equation modeling. The values on the vectors present the standardized coefficients of the paths (β), the values in the parentheses are the significance tests of the coefficients (t) and the values at the corners of the shapes are explained variance (%) for the variables (R^2).

مقاله پژوهشی

روابط علی‌فرآیندهای شناختی و عاطفی تمایل به تغییر با مؤلفه‌های مدل تعهد ورزشی در ورزشکاران

شهرزاد اسماعیلی^۱، فریده اشرف گنجویی^۲، و علی زارعی^۳

۱. گروه تربیت بدنی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
۲. گروه تربیت بدنی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
۳. گروه تربیت بدنی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

هدف این پژوهش تعیین روابط علی‌فرآیندهای شناختی و عاطفی تمایل به تغییر با مؤلفه‌های مدل تعهد ورزشی در ورزشکاران بود. به این منظور، ۳۷۰ ورزشکار دانشجوی رشته تربیت‌بدنی (۱۸۴ مرد و ۱۸۶ زن) با روش تصادفی طبقه‌ای ساده از دانشگاه‌های آزاد اسلامی شهر تهران نمونه‌گیری شدند و پرسش‌نامه‌های پژوهش را تکمیل کردند. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری در سطح اطمینان ۹۵ درصد تحلیل شدند. نتایج نشان داد ادراک تغییر با افزایش ایده‌های غیرمنطقی و متعاقباً افزایش هیجانات منفی، بر کاهش تمایل به تغییر اثرگذار است. همچنین، تمایل به تغییر به طور مستقیم و نیز از مسیر کاهش لذت ورزشی و فرصت‌های مشارکت و نیز افزایش جایگزین‌های مشارکت اثر معناداری بر تعهد ورزشی داشتند. یافته‌ها با تأکید بر ساز و کار شکل‌گیری تعهد ورزشی در موقعیت‌های متقاضی تغییر مورد بحث قرار می‌گیرد.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۷/۰۳/۰۳

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۸/۰۴/۱۰

واژگان کلیدی:

تحریف شناختی، ایده‌های غیرمنطقی، هیجانات، تمایل/مقاومت به تغییر، مدل تعهد ورزشی.

مقدمه

گذاری بدنی و روان‌شناختی بالایی از سوی ورزشکاران است. با وجود مزایای قابل توجه حضور در ورزش‌های سازمان‌یافته، انتخاب ورزش به عنوان یک شغل و حرفه، گزینه پرخطری برای ورزشکاران ارزیابی می‌شود، چرا که شرایط رقابتی شدیدی بر آن حاکم بوده و احتمال بروز آسیب‌دیدگی و عدم گزینش در آن بالاست و در خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن، عمر ورزشی در بیشتر رشته‌های ورزشی چندان طولانی

امروزه مشارکت در ورزش آماتور و حرفه‌ای و به طور کلی "ورزش‌های سازمان‌یافته" به عرصه پر رقابتی تبدیل شده است که موفقیت در آن، نیازمند سرمایه

1. Email: esmaeili77@gmail.com
2. Email: ganjouei@yahoo.com
3. Email: dr_alizarei@yahoo.com

مشارکت ورزشکاران در ورزش رقابتی سازمان‌یافته^{۱۰} و پایان یافتن آن به صورت اختیاری یا غیراختیاری^{۱۱} تعریف می‌شود (ویلمن و لاوالی، ۲۰۰۴، ص ۵۰۵). تفاوت عمده فعالیت ورزشی با فعالیت‌های رسمی دیگر، عدم اطمینان^{۱۱} و ناامنی^{۱۲} آن است که این ویژگی‌ها، دوره فعالیت ورزشی را منحصر به فرد می‌سازد (مک‌فرسون^{۱۳}، ۱۹۷۸، ۱۹۸۰؛ ومیلیو^{۱۴}، ۲۰۰۴). اگر چه توجه ویژه‌ای که به ورزشکاران موفق در دوران اوج آنها از سوی جامعه معطوف می‌شود، ممکن است سبب شود که ورزشکاران برای توسعه قابلیت‌های غیر ورزشی برنامه‌ای برای خود نداشته باشند و یا آن را به تعویق بیندازند (پیرسون و پتیتپاس^{۱۵}، ۱۹۹۰؛ لالی و کر^{۱۶}، ۲۰۰۵)، اما برخی دیگر از ورزشکاران که کمتر به اهداف ورزشی بزرگ می‌اندیشند و در قبال فعالیت رسمی ورزشی خود احساس ناامنی می‌کنند، ممکن است “دوره‌های فعالیت دوگانه”^{۱۷} را تجربه نمایند (بارون-تین و آلفرمن^{۱۸}، ۲۰۱۵). مفهوم دوره‌های دوگانه برای ورزشکاران، به چالش ترکیب فعالیت ورزشی با تحصیل یا کار مانند “ورزشکاران دانشجوی”^{۱۹} اشاره دارد که دغدغه اصلی بسیاری از ورزشکاران به شمار می‌رود (ریبا، استمبولووا، رونکاینن، بونگارد و سلان^{۲۰}، ۲۰۱۵). این مسئله اخیراً توسط اتحادیه ورزش کمیسیون اروپا مورد تأکید قرار گرفته و خط مشی‌هایی به سازمان‌های ورزشی برای اتخاذ سیاست‌های مناسب برای حمایت از ورزشکاران ارائه

نباشد (اشمیت، تورگلر و ژانگ^۱، ۲۰۱۷). از این رو بیشتر ورزشکاران به ویژه در ایران که ورزش حرفه‌ای در آن نهادینه نشده است، تمایل دارند تا به موازات ورزش، تحصیلات خود را برای داشتن شغل و حرفه مطلوب ادامه دهند و شناخت این جهت‌گیری‌ها به تحصیل و شغل برای روان‌شناسان ورزشی و مشاوران برنامه‌ریزی درسی و شغلی حائز اهمیت است تا بتوانند تعادل بهینه‌ای بین مشارکت ورزشی و تحصیل/شغل ایجاد نمایند. چرا که عدم تعادل بهینه در این جنبه‌ها، فرد را نسبت به تحلیل‌رفتگی ورزشی و به همان اندازه نسبت به تحلیل‌رفتگی تحصیلی و شغلی آسیب‌پذیر می‌سازد (سورکیلا، آنولا، سالملا-آرو، تولوانر و ریبا^۲، ۲۰۱۸).

اصطلاح “دوره فعالیت”^۳ برای اشاره به “سرنوشت یک انسان که چرخه زندگی او در یک زمان خاص در یک جامعه خاص رقم می‌خورد” به کار می‌رود (هارل^۴، ۱۹۷۵، ص ۴۶۳). فرآیندی که فرد به دوره فعالیت خاصی وارد می‌شود و در آن پیشرفت می‌کند، به وسیله ویژگی‌های زمینه‌ای و هنجارهای سنی و جنسی شکل می‌گیرد (هاستینگ، کارت و میر^۵، ۱۹۸۹). رزنبرگ^۶ (۱۹۸۰) و سلملا^۷ (۱۹۹۴) معتقدند که دوره فعالیت ورزشی می‌تواند به عنوان گونه فشرده‌ای از تجربه یک دوره شغلی عادی در نظر گرفته شود. بر اساس تعریف ویلمن و لاوالی^۸ (۲۰۰۴) “دوره ورزشی”^۹ به عنوان “توالی مراحل و گذارهایی که شامل شروع و ادامه

11. Uncertainty
12. Insecurity
13. McPherson
14. Vamplew
15. Pearson & Petitpas
16. Lally & Kerr
17. Dual Careers
18. Baron-Thiene & Alfermann
19. Student Athletes
20. Ryba, Stambulova, Ronkainen, Bundgaard, & Selanne

1. Schmidt, Torgler & Jung
2. Sorkkila, Aunola, Salmela-Aro, Tolvanen & Ryba
3. Career
4. Haerle
5. Hastings, Kurth, & Meyer
6. Rosenberg
7. Salmela
8. Wylleman & Lavallee
9. Athletic Career
10. Organized Competitive Sport

باشد (پیرسون و پتیپاس، ۱۹۹۰؛ لالی و کر، ۲۰۰۵). برای مثال، مطالعات صورت گرفته روی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال نشان می‌دهد بیشتر آنها بر این باورند که برای گذار از دوره حرفه‌ای ورزشی آمادگی دارند اما هنگام رویارویی با شرایط بازنشستگی دریافته‌اند که تلاش‌های آنها برای آمادگی نامناسب بوده و منجر به کاهش بهزیستی روان‌شناختی آنها شده است. علاوه بر این، بازیکنان دشواری در حد متوسط تا بالایی را در گذار از دوره حرفه‌ای ورزشی خود تجربه کرده‌اند (کوکلای^۶، ۲۰۰۶).

دوره‌های دوگانه از منظر روان‌شناسی ورزش از دو منظر قابل تأمل است. اول، روان‌شناسان ورزش برای به حداقل رساندن آسیب‌های احتمالی ناشی از خروج ورزشکاران از ورزش سازمان‌یافته، لازم است تا خدمات مشاوره‌ای مورد نیاز برای مشارکت ورزشکاران در فعالیت‌های غیر ورزشی را ارائه دهند. برونداد این مشاوره‌ها، تغییر نگرش ورزشکاران و ایجاد تمایل به تغییر^۹ در آنهاست که این امر ممکن است میزان سرمایه‌گذاری روانی و جسمانی در ورزش را تقلیل دهد و موجب افت عملکرد ورزشی شود. شواهد نشان می‌دهد ورزشکاران موفق در مقایسه با ورزشکارانی که موفقیت ورزشی کمتری در دوره ورزشی خود به دست آورده‌اند، تمایل کمتری برای مشارکت در برنامه‌های توسعه ورزشکاران دارند (ویلن و رینتز^{۱۰}، ۲۰۱۰). از منظر دوم، بخش عمده خدمات روان‌شناسان ورزش، کمک به بهبود عملکرد رقابتی ورزشکاران از طریق متمرکز ساختن آنان روی اهداف ورزشی است. این امر نیز به نوبه خود، ممکن است با محدود کردن ورزشکار

شده است، تا از این طریق، برنامه‌های توسعه ورزش با رویکرد مسئولیت‌پذیری اجتماعی بیشتری در قبال ورزشکاران اجرا شود (کمیسون اروپا^۱، ۲۰۱۲). از جمله اقدامات حمایتی در بخش مشاوره و آموزش، اجرای برنامه‌های توسعه ورزشکاران از قبیل "برنامه‌های توسعه فردی"^۲، "برنامه‌های توسعه شغلی"^۳ و "برنامه‌های توسعه زندگی هستند که به صورت نظامند با هدف کمک به ورزشکاران برای "برنامه‌ریزی شغلی"^۴ مطلوب و تعیین "مسیر شغلی"^۵ مناسب در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته نظیر انگلیس، ایالات متحده، کانادا و استرالیا اجرا می‌شود (استمبولووا و ربا^۶، ۲۰۱۳؛ لاوللی و ویلمن^۷، ۲۰۰۰). این موضوع در ایران به دلیل وجود نگرش مصرف‌گرایانه سازمان‌های ورزشی به نیروی انسانی اعم از ورزشکار، مربی و داور نادیده گرفته می‌شود و حتی پس از طی شدن دوران اوج، نیروی انسانی بدون حمایت سازمانی لازم در جامعه رها می‌شوند. اگر چه آمار رسمی یا پژوهش نظامندی در خصوص مشکلات نیروی انسانی ورزشی برکنار شده یا بازنشسته در ایران وجود ندارد؛ اما نتایج مطالعات خارجی حاکی از آن است که با وجود نظام‌های کارآمد حرفه‌ای، نزدیک به ۲۸ درصد از ورزشکاران هنگام خروج از ورزش دچار مشکلات مختلفی بوده‌اند. دلیل آن است که اغلب ورزشکاران، برنامه‌ای برای توسعه قابلیت‌ها و جایگزین‌های شغلی مناسب غیر از ورزش نداشته‌اند و یا آن را تا زمان کناره‌گیری از ورزش به تعویق می‌اندازند که این امر سبب می‌شود تا ورزشکار هنگام کناره‌گیری یا بازنشستگی فاقد آمادگی لازم برای ورود به دنیای غیرورزشی باشد و از این رو نسبت به مشکلات شغلی، مالی و روان‌شناختی آسیب‌پذیر

6. Stambulova & Ryba
7. Lavalley & Wylleman
8. Coakley
9. Intention to Change
10. Wylleman & Reints

1. European Commission
2. Personal Development Programs
3. Career Development Programs
4. Career Planning
5. Career Path

خودآگاهی) و منابع بیرونی (مثل انعطاف‌پذیری دانشگاه) و به کارگیری راهبردهای مقابله‌ای (مثل جستجوی حمایت اجتماعی) بهره می‌برند. علاوه بر این، مواردی مانند نگهداری و حمایت از والدین از جمله موانع بالقوه‌ای تجربه موفقیت‌آمیز دوره فعالیت دوگانه گزارش شد (براون و همکاران، ۲۰۱۵). مرکل، اشمیت و تورگلر^۴ (۲۰۱۷) تأثیر عدم اطمینان فردی بر ویژگی‌های سرمایه انسانی در دوره حرفه‌ای فوتبال را مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش ۹۰ بازیکن نخبه آکادمی جوانان از باشگاه‌های بندس لیگای آلمان پرسش‌نامه‌های پژوهش را تکمیل کردند. یافته‌های این پژوهش نشان داد بازیکنان ارشد و قدیمی‌تری که به طور قابل مقایسه‌ای مطمئن بودند که سرمایه‌گذاری اختصاصی‌شان در فوتبال برای رسیدن به دوره حرفه‌ای سودآور کافی خواهد بود، انرژی کمتری روی سرمایه انسانی عمومی در مدرسه صرف می‌کنند. علاوه بر این، عملکرد مورد انتظار فوتبال، بر خلاف معمول، اثر مثبتی بر سرمایه انسانی عمومی در مدرسه به همراه داشت. بدین معنا که بازیکنان موفق‌تر به امور تحصیلی خود اهمیت بیشتری می‌دهند. همچنین اشمیت و همکاران (۲۰۱۷) در مطالعه دیگری روی آکادمی‌های جوانان باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال آلمان (بوندس لیگا)، مبادله دوره‌های ورزشی و تحصیلی را در بازیکنان حرفه‌ای فوتبال مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش، عوامل پیش‌بینی‌کننده انتخاب گزینه‌های شغلی پرخطر جوانان در محیط پر رقابت ورزشی مورد بررسی قرار گرفت، جایی که بازیکنان در ابتدای دوره حرفه‌ای خود باید در خصوص خروج از مدرسه و تمرکز روی فوتبال تصمیم‌گیری می‌کردند. بر اساس یافته‌ها این پژوهش، انتخاب گزینه پرخطر خروج از تحصیل توسط مزایای بالقوه مورد انتظار از دوره حرفه‌ای

و ایجاد "مقاومت به تغییر"^۱، تمایل ورزشکار به مشارکت در برنامه‌های توسعه ورزشکاران را کاهش دهد. در مجموع، با توجه به این که از یک سو، اهداف ورزشی برای ورزشکاران جزء مهم‌ترین اهداف زندگی آنان به شمار می‌رود (استمبولووا، ۱۹۹۴) و از سوی دیگر، عمر دوره ورزشی محدود است و ورزشکاران باید برای خروج از ورزش سازمان‌یافته آمادگی داشته باشند (کمیسون اروپا، ۲۰۱۲)، پیشنهاد شده است که با در نظر داشتن عواملی نظیر سن و موقعیت رقابتی ورزشکار، تعادل بهینه‌ای بین دوره فعالیت دوگانه ایجاد شود؛ چرا که ناتوانی در سازگاری با این شرایط، احتمال عدم موفقیت در ورزش یا به همان اندازه عدم موفقیت در تحصیل/کار را افزایش خواهد داد (استمبولووا، انگستروم، فرانک، لینر و لیندال^۲، ۲۰۱۵).

بارون-تین و آفرمن (۲۰۱۵) ویژگی‌های فردی پیش‌بینی‌کننده خروج یا تداوم دوره فعالیت دوگانه را در ورزشکاران جوان مدارس ورزش آلمان مورد مطالعه قرار دادند و دریافتند حدود ۳۰ درصد ورزشکاران جوان، در طی دوره فعالیت دوگانه، فعالیت خود را در ورزش سازمان‌یافته متوقف ساخته‌اند. بیشتر این افراد از نظر جنسیت زن بودند و در رشته‌های ورزشی انفرادی مشارکت داشتند. علاوه بر این، شکایات جسمی، انگیزش بُرد و تمایل به اوج رساندن خود، عواملی بودند که ورزشکاران خارج شده از ورزش سازمان‌یافته را از ورزشکاران ادامه‌دهنده، متمایز می‌کردند. براون و همکاران^۳ (۲۰۱۵) در یک مطالعه موردی روی دانشجویان ورزشکار در دانشگاهی بریتانیایی دریافتند این ورزشکاران به طور همزمان، گذارهایی را در دوره‌های ورزشی و تحصیلی خود تجربه می‌کنند. بر اساس این پژوهش، دانشجویان ورزشکار برای فائق آمدن به نیازهای دوره گذار خود از انواع منابع درونی (مثل

3. Brown et al.
4. Merkel, Schmidt & Torgler

1. Resistance to Change
2. Stambulova, Engstrom, Franck, Linner & Lindahl

های دوگانه، هویت ورزشی و تحصیلی خود را به طور قوی شکل دهند. علاوه بر این، شکل‌گیری متوازن این ابعاد هویتی نقش معناداری در بهزیستی ورزشکاران دانشجو ایفا می‌کند (ون رنز و همکاران، ۲۰۱۹). پژوهش حاضر بر این فرض استوار است که ورزشکارانی که به موازات دوره فعالیت ورزشی خود، اقدام به تحصیل در دانشگاه می‌کنند، نوعی نیاز به تغییر در برنامه زندگی خود به عنوان ورزشکار ادراک می‌کنند و این ادراک نیاز به تغییر، آنها را در فرایندی روان‌شناختی درگیر می‌کند که ممکن است تعهد ورزشی آنها را تحت تأثیر قرار دهد. در این خصوص، صاحب‌نظران معتقدند ادراک تغییر سبب تجربه یک فرایند واکنشی در فرد می‌شود (کیل^۹، ۱۹۹۳). این فرایند از چهار مرحله تشکیل می‌شود: ۱) انکار اولیه^۵، ۲) مقاومت^۶، ۳) اکتشاف تدریجی^۷ و ۴) تعهد نهایی^۸ (اسکات و جف^۹، ۱۹۸۸). مقاومت، یک پاسخ طبیعی و عادی به تغییر است؛ چرا که تغییر اغلب به عنوان گذر از شرایط شناخته‌شده به شرایط ناشناخته ادراک می‌شود (استینبرگ^{۱۰}، ۱۹۹۲). تجربه افراد از تغییر نه تنها متفاوت است، بلکه توانایی و تمایل افراد برای سازگاری با تغییر نیز متفاوت است (دارلینگ^{۱۱}، ۱۹۹۳). بووی و هد^{۱۲} (۲۰۰۱) بر اساس نظریه‌های کلاسیک، چارچوبی برای فرایندهای شناختی و عاطفی تمایل/مقاومت به تغییر ارائه کردند که شامل چهار مرحله ادراک^{۱۳}، شناخت‌ها^{۱۴}، عواطف^{۱۵} و مقاومت^{۱۶} است که هیچ یک از این مراحل به تنهایی، در فرایند تغییر رخ نمی‌دهد. مرحله ادراک تغییر به وسیله دو عامل شکل می‌گیرد. عامل اول درجه کنترل فرد روی تغییر و توانایی

ورزشی و قضاوت درباره احتمال دستیابی به دوره حرفه‌ای مورد دلخواه قابل تبیین بود. پینک، لونی و ساندرز^۱ (۲۰۱۸) شایع‌ترین چالش‌های بازیکنان فوتبال استرالیا را در ترکیب دوره ورزشی خود با تحصیل یا مشاغل غیرورزشی شامل مدیریت زمان، ماهیت پر تقاضای مشاغل غیرورزشی و برنامه‌های آموزشی، متناقض عنوان کردند. بر اساس این پژوهش، توانایی مذاکره در مورد برنامه‌های انعطاف‌پذیر با باشگاه فوتبال و فرصت مربیگری برای بازیکنان ارشد به عنوان عوامل تسهیل‌کننده توسعه دوره فعالیت دوگانه شناسایی شدند. دفرویت و همکاران^۲ (۲۰۱۹) در ساخت و اعتباریابی یک پرسش‌نامه، شایستگی‌های مورد نیاز برای دوره‌های دوگانه را شامل شایستگی‌های همکاری، انعکاسی و مدیریت خود، سازمانی، آگاهی از محیط ورزشی دانشجویی، توانمندسازی و شایستگی‌های ارتباطی عنوان کردند. به طور کلی، از مجموع شواهد فراهم شده در ادبیات پژوهشی چنین بر می‌آید که ورزشکاران هنگام روبرو شدن با شرایطی که تعادل بین دوره فعالیت دوگانه را تغییر می‌دهد (ادراک تغییر)، وابسته به منابع در دسترس و تخمین احتمال موفقیت در یک دوره فعالیت منفرد (ورزش/تحصیل)، در خصوص ترک یا کاهش میزان درگیری در ورزش سازمان‌یافته یا تحصیل، تصمیم‌گیری می‌کنند. با این حال بر اساس یافته‌های پژوهش ون رنز، آشلی و استیل^۳ (۲۰۱۹) اگر چه هویت ورزشی و هویت تحصیلی همبستگی معناداری با یکدیگر ندارند، اما ورزشکاران دانشجو به خوبی قادر هستند تا طی دوره-

9. Scott & Jaffe
10. Steinburg
11. Darling
12. Bovey & Hede
13. Perception
14. Cognitions
15. Affects
16. Resistance

1. Pink, Lonie & Saunders
2. Defruyt et al.
3. Van Rens, Ashley & Steele
4. Kyle
5. Initial Denial
6. Resistance
7. Gradual Exploration
8. Eventual Commitment

ذهنی^{۱۵} می‌شوند. این تحریف‌ها بیش از آن که بیان‌گر واقعیت باشند، زائیده ذهن هستند؛ چرا که صحت آنها پیش از آن که مورد آزمایش قرار گیرد، درونی شده‌اند و فرد آنها را به ویژه زمانی که اطلاعات کافی در دسترس نیست، به عنوان واقعیت‌های درست ادراک می‌کند. چنانچه این اختلال و تحریف در فرآیند شناختی اصلاح نگردد، مقاومت به تغییر افزایش خواهد یافت (کوفلن^{۱۶}، ۱۹۹۳). بووی و هد (۲۰۰۱) برای مرحله شناخت در مدل مقاومت به تغییر، ۱۰ ایده غیرمنطقی را که توسط الیس و هارپر^{۱۷} (۱۹۷۵) پیشنهاد شده است، به کار گرفتند. این موارد شامل نیاز به تأیید، ترس از شکست، سرزنش خود و دیگران، احساس ناامیدی و تیره‌بختی، عدم کنترل مسیر زندگی، مضطرب شدن زود هنگام، اجتناب از دشواری‌های زندگی، تأثیرپذیری از گذشته شخصی و موجودیت ساکن و منفعل است (بووی و هد، ۲۰۰۱، ص ۳۷۴). مرحله عواطف بیانگر فرایندهای عاطفی مرتبط با تغییر است که به وسیله هیجانات مشخص می‌گردد. این هیجانات به عنوان حالتی از انگیختگی توصیف می‌شود که در بر گیرنده تغییرات ظاهری و بدنی، فعال‌سازی مغز، احساسات ذهنی و ارزیابی‌های شناختی (هوشیار/غیرهوشیار و منطقی/غیرمنطقی) است (وید و تارویس^{۱۸}، ۱۹۹۶). افراد در فرایند تغییر ممکن است احساسات و هیجاناتی نظیر خشم، غم، حس شکست، اضطراب، ناراحتی، حس ناامیدی و انکار را تجربه نمایند (اسپایکر و لسر^{۱۹}، ۱۹۹۵). در واقع فرد ممکن است در

او برای شروع، تعدیل و توقف تغییر است. هر اندازه کنترل تغییر بیشتر باشد، مقاومت فرد به تغییر کاهش می‌یابد. عامل دوم، میزان تأثیری است که تغییر روی افراد به همراه دارد. هر اندازه اثرات تغییر بیشتر باشد، مقاومت فرد به تغییر بیشتر خواهد بود. به عبارت دیگر، تغییری که تأثیر کمی روی فرد داشته و فرد کنترل بیشتری روی آن دارد، مقاومت به تغییر کمتری ایجاد می‌کند (کایل، ۱۹۹۳). در مرحله شناخت، فرد به افکار خودکاری گرایش دارد که با تفکر غلط و غیرمنطقی یا کج فکری همراه است. این تفکرات بر پایه پیش‌فرض‌های اشتباه فرد از تغییر ایجاد می‌شود که اختلال در هیجانات و عواطف و رفتار را به دنبال دارد (کوری^۱، ۱۹۹۶). بر اساس نظر بک^۲ (۱۹۸۸)، افراد در مرحله شناخت تمایل به ایجاد طرح‌واره‌های منفی از خود و رویدادهای زندگی دارند که منجر به ایجاد نگرشی می‌شود که همواره بدبینانه است. این خطاها در استدلال، به عنوان "تحریف‌های شناختی"^۳ توصیف می‌شوند (ماتلین^۴، ۱۹۹۵). بک (۱۹۸۸) معتقد است که افراد انواع مختلفی از تحریف‌های شناختی را ممکن است تجربه نمایند که به طور خودکار رخ می‌دهند و برخی از آنها نیز می‌تواند همزمان باشند. بک ۱۱ نوع تحریف شناختی را مشخص نموده است که شامل باریک بینی^۵، انتزاع انتخابی^۶، استنتاج دلخواه^۷، تعمیم افراطی^۸، تفکر قطبی^۹، بزرگنمایی^{۱۰}، توضیحات سوگیرانه^{۱۱}، برچسب‌زنی منفی^{۱۲}، به خود گرفتن^{۱۳}، ذهن‌خوانی^{۱۴} و استدلال

11. Biased Explanations
12. Negative Labelling
13. Personalization
14. Mind Reading
15. Subjective Reasoning
16. Coghlan
17. Ellis & Harper
18. Wade & Tarvis
19. Spiker & Lesser

1. Corey
2. Beck
3. Cognitive Distortions
4. Matlin
5. Tunnel Vision
6. Selective Abstraction
7. Arbitrary Inference
8. Overgeneralization
9. Polarized Thinking
10. Magnification

فرایند تغییر احساس شکست کند که این حس باعث ایجاد خشم، ناراحتی، اضطراب و در نهایت کاهش عزت نفس می‌شود (سالیوان و گانتزلمن^۱، ۱۹۹۱). در نهایت، عدم توانایی فرد در سازگاری عاطفی و هیجانی با تغییر منجر به تجربه مقاومت در برابر تغییر می‌شود (بووی و هد، ۲۰۰۱). فرایندهای واکنشی ادراک تغییر ممکن است طی دوره دوگانه توسط ورزشکاران نیز تجربه شود. ورزشکاران با ادراک نیاز به تغییر (اشتغال به تحصیل و توسعه قابلیت‌های غیرورزشی)، ممکن است تمایل به ایجاد طرحواره‌های منفی، نگرش بدبینانه، خطاها در استدلال و تحریف‌های شناختی داشته باشند. به عنوان مثال، شکایت از کمبود زمان (بزرگ‌نمایی) و دشواری محتوای درسی (توضیحات سوگیرانه) نمونه‌هایی از تحریف‌های شناختی ورزشکاران دانشجو به شمار می‌رود که واکنش‌های هیجانی متعاقبی نظیر اضطراب، ناامیدی و حس شکست را ممکن است در پی داشته باشد (لینر، استمیبولووا، لیندال و ویلمن^۲، ۲۰۱۹). برای فائق آمدن به دشواری ترکیب ورزش و تحصیل و پیشگیری از واکنش‌های شناختی و هیجانی منفی، دبرانت و همکاران^۳ (۲۰۱۹) چهار دسته توانایی و شایستگی را لازم دانسته‌اند که شامل مدیریت دوره دوگانه، برنامه‌ریزی، آگاهی هیجانی و هوش و سازگاری اجتماعی هستند.

مرور ادبیات پژوهشی نشان می‌دهد "تعهد ورزشی"^۴ بیش از حد، یکی از عواملی است که مانع رشد ورزشکاران در زمینه غیرورزشی می‌شود (سندزت و همکاران^۵، ۲۰۰۴؛ ماتنز و کوکس^۶، ۲۰۰۰). اگر چه به نظر می‌رسد تعهد

ورزشی علت مقاومت به تغییر و عدم تمایل ورزشکاران به توسعه شغلی باشد، اما در نقطه مقابل نیز این فرضیه مطرح است که تمایل به تغییر و تجربه دوره حرفه‌ای دوگانه (ترکیب ورزش با تحصیل/کار)، اثر منفی بر تعهد ورزشی دارد. اسکنلن، کارپنر، اشمیت، سایمونز و کیلر^۷ (الف ۱۹۹۳) تعهد ورزشی را به عنوان "حالتی روان‌شناختی که نشانگر تمایل و تصمیم برای تداوم مشارکت ورزشی است" تعریف نمودند (ص ۱). بر اساس "مدل تعهد ورزشی"^۸ پنج عامل "لذت ورزشی"^۹، "جایگزین‌های مشارکت"^{۱۰}، "سرمایه‌گذاری‌های شخصی"^{۱۱}، "محدودیت‌های اجتماعی"^{۱۲} و "فرصت‌های مشارکت"^{۱۳} عوامل تعیین‌کننده تعهد ورزشی به شمار می‌روند. لذت ورزشی، پاسخ عاطفی مثبت به تجربه ورزشی است که احساسات عمومی مثل لذت، علاقه و خوشی را منعکس می‌کند. جایگزین‌های مشارکت به جذابیت فعالیت‌های جایگزین مشارکت مستمر در ورزش اشاره دارد و افزایش تعداد و جذابیت این فعالیت‌ها، تعهد ورزشی را کاهش می‌دهد. سرمایه‌گذاری‌های شخصی، منابعی هستند که برای مشارکت ورزشی صرف می‌شود و در صورت عدم مشارکت، برگشت‌پذیر نیستند. محدودیت‌های اجتماعی بیانگر انتظارات و هنجارهای اجتماعی هستند که احساس التزام به ابقاء مشارکت ورزشی را ایجاد می‌کنند. در نهایت، فرصت‌های مشارکت به فرصت‌های با ارزشی اشاره دارد که تنها از طریق مشارکت ورزشی به دست می‌آیند (اسکنلن و همکاران، ب ۱۹۹۳، ص ۱۸). بر اساس مطالعات گسترده صورت گرفته روی مدل تعهد ورزشی، سطوح بالای تعهد ورزشی با سطوح بالای لذت ورزشی، سرمایه‌گذاری‌های

7. Scanlan, Carpenter, Schmidt, Simons & Keeler
8. Sport Commitment Model (SCM)
9. Sport Enjoyment
10. Involvement Alternatives
11. Personal Investment
12. Social Constraints
13. Involvement Opportunities

1. Sullivan & Guntzelman
2. Linnér, Stambulova, Lindahl & Wylleman
3. De Brandt et al.
4. Sport Commitment
5. Sandstedt et al.
6. Martens & Cox

هر دو صورت، ممکن است تعادل بین دو جنبه دوره فعالیت دوگانه (ورزش/تحصیل) بر هم زده شود. بررسی و شناخت این موضوع به روان‌شناسان و دست‌اندرکاران برنامه‌ریزی ورزشی، تحصیلی و شغلی ورزشکاران کمک می‌کند تا ضمن ایجاد تعادل بین جنبه‌های مختلف زندگی ورزشکاران، جهت‌گیری ورزشی، تحصیلی و شغلی مناسبی برای توسعه زندگی آنان فراهم نمایند. این امر از طریق افزایش شانس اشتغال، موجب تسهیل سازگاری فرد در فرایند خروج از ورزش شده و از تجربه دشواری‌های روانی، اجتماعی و شغلی پیشگیری می‌کند که در نهایت باعث افزایش کیفیت زندگی بعد از کناره‌گیری از ورزش می‌شود. با توجه به این که در ادبیات پژوهشی، مسئله عنوان‌شده مورد بررسی قرار نگرفته است، ساز و کار روان‌شناختی اثرات تمایل/مقاومت به تغییر بر تعهد ورزشی روشن نیست. بر این اساس در پژوهش حاضر، روابط علی‌فرآیندهای شناختی و عاطفی تمایل به تغییر با مؤلفه‌های مدل تعهد ورزشی در ورزشکاران در قالب چارچوب مفهومی (شکل ۱) بر گرفته شده از مدل مقاومت به تغییر (بووی و هد، ۲۰۰۱) و مدل تعهد ورزشی (اسکلن و همکاران، الف، ب، ۱۹۹۳) مورد مطالعه قرار گرفت.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع مطالعات کمی است که به صورت مقطعی اجرا شده است. در طبقه‌بندی بر اساس روش، پژوهش حاضر از نوع مطالعات توصیفی-همبستگی (مدل‌یابی معادلات ساختاری)، بر اساس هدف از نوع مطالعات بنیادی و بر اساس زمان، از نوع مطالعات آینده‌نگر به شمار می‌رود.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری پژوهش کلیه ورزشکاران دانشجوی رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های آزاد اسلامی شهر تهران (واحد‌های علوم و تحقیقات، تهران مرکز،

شخصی، محدودیت‌های اجتماعی و فرصت‌های مشارکت و سطوح پایین جایگزین‌های مشارکت در ارتباط است (اسکلن و همکاران، الف، ب، ۱۹۹۳؛ اسکلن، راسل، بیلز و اسکلن^۱، ۲۰۰۳؛ اسکلن، راسل، مگیر و اسکلن^۲، ۲۰۰۹). در ایران نیز مطالعات صورت گرفته روی مدل تعهد ورزشی، با وجود ناهمخوانی‌های اندکی که در مطالعات خارج از ایران نیز به چشم می‌خورد، از الگوی روابط عنوان‌شده در بالا حمایت می‌کنند (آیاری، نژاد-سجادی و شریفیان، ۲۰۱۷؛ پارسامهر، ۲۰۱۳؛ حسینی، بحرالعلوم و حسینی‌نیا، ۲۰۱۵؛ حلاجی، زردشتیان و تندنویس، ۲۰۱۱؛ زردشتیان، احمدی و آزادی، ۲۰۱۲؛ میرحسینی، هادوی و مظفری، ۲۰۱۲). به عنوان مثال، میرحسینی و همکاران (۲۰۱۲) در بررسی روایی و پایایی مدل تعهد ورزشی در دانشجویان ورزشکار و همچنین حسینی و همکاران (۲۰۱۵) در بررسی مدل تعهد ورزشی بانوان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی، الگوی روابط پیش‌بینی‌شده در مدل تعهد ورزشی را مورد تأیید قرار داده‌اند.

به طور کلی بر اساس آنچه تشریح شد، تعهد ورزشی به عنوان یک ویژگی روان‌شناختی مثبت که تمایل و تصمیم فرد برای تداوم مشارکت ورزشی را انعکاس می‌دهد، ممکن است باعث عدم تمایل به توسعه تحصیلی و شغلی در ورزشکاران شود که این امر ورزشکاران را به سبب نداشتن آمادگی لازم نسبت به آسیب‌های ناشی از خروج از ورزش سازمان‌یافته مستعد می‌سازد. ورزشکاران دانشگاهی (دانشجو) به ویژه ورزشکارانی که در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی مشغول به تحصیل هستند، از جمله ورزشکارانی هستند که دوره‌های فعالیت دوگانه را تجربه می‌کنند و میزان ادراک آنان از لزوم تغییر (نیاز به توسعه فردی و حرفه‌ای)، ممکن است طی فرایندهای شناختی (ایده‌های غیرمنطقی) و عاطفی (هیجانات)، منجر به تمایل/مقاومت غیرمتعارف به تغییر در آنها شود که در

2. Scanlan, Russell, Magyar & Scanlan

1. Scanlan, Russell, Beals & Scanlan

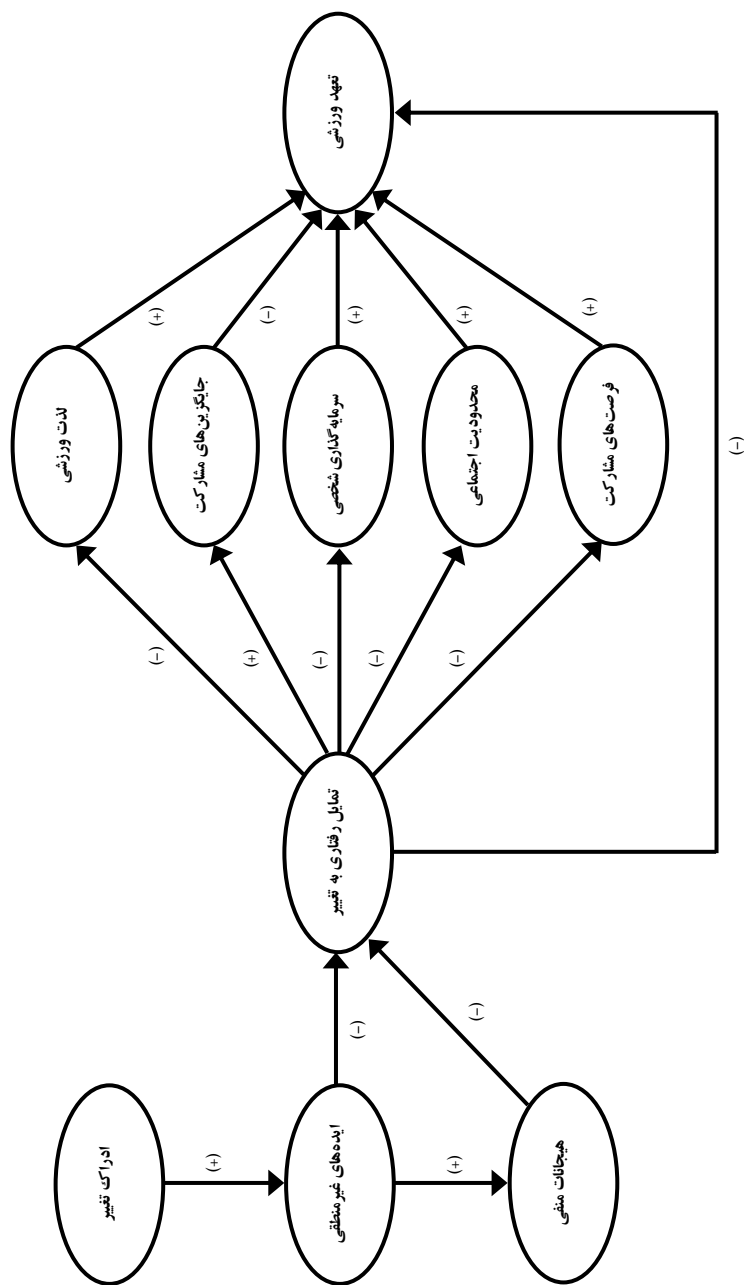
تهران شمال) در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ بودند که در تمرینات یکی از رشته‌های ورزشی برای شرکت در رقابت‌های رشته ورزشی مربوطه به طور مستمر مشارکت داشتند. با توجه به مشخص نبودن تعداد ورزشکاران، کلیه دانشجویان تربیت بدنی که تعداد آنها ۶۸۰۰ نفر بود به عنوان معیار برای تعیین حجم نمونه در نظر گرفته شد. حجم نمونه بر اساس جدول کرجسی و مورگان^۱ (۱۹۷۰) به تعداد ۳۶۴ نفر تعیین گردید. اما با توجه به احتمال وجود داده‌های ناقص و پرت، حجم نمونه ۳۸۰ نفر در نظر گرفته شد. برای نمونه‌گیری از روش تصادفی طبقه‌ای ساده استفاده شد. به این صورت که هر دانشگاه به عنوان یک طبقه در نظر گرفته شد و از هر طبقه به صورت تصادفی ساده از بین ورزشکاران نمونه‌گیری به عمل آمد. در مجموع از ۳۸۰ نفری که برای تکمیل پرسش‌نامه‌ها اعلام آمادگی کردند، پرسش‌نامه‌های ۳۷۰ نفر در تحلیل‌ها مورد استفاده قرار گرفت.

ابزار گردآوری داده‌ها

برای گردآوری داده‌ها از فرم اطلاعات فردی، مقیاس مقاومت به تغییر و مقیاس مدل تعهد ورزشی به شرح زیر استفاده شد:

فرم اطلاعات فردی: از یک فرم تنظیم‌شده توسط پژوهشگر برای گردآوری اطلاعات فردی شرکت‌کننده‌ها استفاده شد. این فرم شامل نه سؤال برای تعیین نام سن، جنسیت، وضعیت تأهل، مقطع تحصیلی، رشته ورزشی، سابقه ورزشی، سابقه رقابتی، سطح رقابتی و عناوین قهرمانی بود.

مقیاس مقاومت به تغییر^۲: این ابزار توسط بووی و هد (۲۰۰۱) برای سنجش فرایندهای شناختی و عاطفی مقاومت به تغییر توسعه داده شده است و متشکل از ۳۸ عبارت در چهار بخش ادراک/اثر تغییر^۳ (۳ عبارت)، ایده‌های غیرمنطقی (۱۰ عبارت)، هیجانانگ منفی (۵ عبارت) و تمایل/مقاومت رفتاری به تغییر (۲۰ عبارت) است. پاسخ‌های این مقیاس روی پیوستار پنج درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره‌دهی می‌شود. نمرات بالاتر بیانگر سطوح بالای ادراک تغییر، ایده‌های غیرمنطقی، هیجانانگ منفی و تمایل به تغییر است.

شکل ۱ - مدل مفهومی پژوهش

عبارت برای سنجش تمایل به مقاومت وجود دارد که با نمره‌گذاری معکوس عبارات تمایل به مقاومت، نمره

لازم به ذکر است که در خرده مقیاس تمایل/مقاومت به تغییر، ۱۰ عبارت برای سنجش تمایل به تغییر و ۱۰

نهایی سازه تمایل به تغییر به دست می‌آید. روایی عاملی این مقیاس با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و همسانی درونی مقیاس با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ (اثر تغییر ۰/۷۵، ایده‌های غیرمنطقی ۰/۸۱، هیجانانگیز ۰/۹۵ و تمایل رفتاری به تغییر/مقاومت ۰/۸۷) توسط بووی و هد (۲۰۰۱) مورد تأیید قرار گرفته است. برای به کارگیری این ابزار در پژوهش حاضر، ابتدا نسخه اصلی ابزار با استفاده از روش ترجمه مجدد^۱ به فارسی برگردانده شد. بدین ترتیب که ابتدا نسخه اصلی ابزار توسط یک متخصص زبان انگلیسی به فارسی ترجمه گردید و سپس ترجمه فارسی ابزار توسط یک متخصص دیگر به انگلیسی برگردانده شد. تفاوت‌های موجود بین دو نسخه توسط پژوهشگر و متخصصین دانشگاهی مورد بحث قرار گرفت و تغییرات مورد نیاز در نسخه اولیه فارسی اعمال گردید. سپس با نظرخواهی از ده تن از خبرگان و متخصصان دانشگاهی، اعتبار محتوایی ابزار با استفاده از شاخص اعتبار محتوای والتس و باسل^۲ (۱۹۸۱) متشکل از سه معیار مربوط بودن، واضح بودن و ساده بودن مورد بررسی قرار گرفت و اصلاحات لازم اعمال گردید. سپس برای تعیین اعتبار صوری، مقیاس در شکل اصلی خود در اختیار ده تن از ورزشکاران دانشجوی (خارج از نمونه اصلی) قرار داده شد. در خصوص ارتباط، وضوح و سادگی عبارت‌های ابزار از آن‌ها نظرخواهی شد. پاسخ‌های مربوط به شاخص‌های سه‌گانه برای هر عبارت روی یک پیوستار ۱۰ درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً نامرتب/ناواضح/مبهم) تا ۱۰ (کاملاً مرتبط/واضح/ ساده) نمره‌دهی شد. شاخص اعتبار به دست آمده برای عبارات مقیاس مقاومت به تغییر بین ۰/۸۸ تا ۰/۹۶ قرار داشت که نشان از روایی صوری و محتوایی بالای ابزار تنظیم شده بود. علاوه بر این پیش از تحلیل‌ها و بر مبنای داده‌های اصلی، روایی عاملی

مقیاس با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی برای اطمینان از این که آیا عبارت‌های مقیاس در خرده مقیاس‌ها مربوطه دارای بار عاملی (ضرایب مسیر) معنادار هستند، مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد مدل اندازه‌گیری مقیاس مقاومت به تغییر برازش بالایی با داده‌های گردآوری شده دارد ($CFI = ۰/۹۶$ ، $p < ۰/۰۰۱$ ، $RMSEA = ۰/۰۳۸$ ، $GFI = ۰/۹۷$ ، $\chi^2 = ۱۴۱۵/۸۱$ ، $df = ۶۷۱$)، و ضرایب مسیر عبارت‌ها در چهار خرده مقیاس از لحاظ آماری معنادار هستند ($\beta_s = ۰/۵۴ - ۰/۸۲$ ، $ts = ۲/۱۶ - ۱۴/۵۳$). بر این، همسانی درونی مقیاس با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای ادراک/اثر تغییر ۰/۷۲، ایده‌های غیرمنطقی ۰/۸۷، هیجانانگیز ۰/۷۹ و تمایل به تغییر/مقاومت ۰/۹۳ به دست آمد. همچنین، پایایی بازآزمایی مقیاس با محاسبه ضریب همبستگی درون رده‌ای براساس داده‌های دو مرحله تکمیل مقیاس (مرحله اول: اجرای اصلی، مرحله دوم: یک ماه پس از اجرای اصلی) توسط ۳۰ ورزشکار (۱۵ زن و ۱۵ مرد) برای ادراک/اثر تغییر ۰/۷۷، ایده‌های غیرمنطقی ۰/۷۹، هیجانانگیز ۰/۷۱ و تمایل به تغییر/مقاومت ۰/۷۵ به دست آمد.

مقیاس مدل تعهد ورزشی^۳: این ابزار توسط اسکالن و همکاران (ب ۱۹۹۳) ساخته شد و از ۲۸ سؤال در شش بخش مشتمل بر تعهد ورزشی (۶ عبارت)، لذت ورزشی (۴ عبارت)، جایگزین‌های مشارکت (۴ عبارت)، سرمایه‌گذاری شخصی (۳ عبارت)، محدودیت اجتماعی (۷ عبارت) و فرصت‌های مشارکت (۴ عبارت) است. پاسخ‌های این مقیاس روی پیوستار پنج درجه‌ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره‌دهی می‌شود. روایی عاملی نسخه اصلی این ابزار با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی و همسانی درونی آن با محاسبه ضریب آلفای

3. Sport Commitment Model Scale (SCMS)

1. Translation-Back Translation
2. Waltz & Bausell

دوم: یک ماه پس از اجرای اصلی) توسط ۳۰ ورزشکار (۱۵ زن و ۱۵ مرد) برای تعهد ورزشی ۰/۸۰، لذت ورزشی ۰/۸۴، جایگزین‌های مشارکت ۰/۷۲، سرمایه-گذاری شخصی ۰/۷۶، محدودیت اجتماعی ۰/۸۵ و فرصت‌های مشارکت ۰/۷۱ به دست آمد.

شیوه گردآوری داده‌ها

برای اجرای پژوهش ابتدا مکاتبات و هماهنگی‌های لازم جهت معرفی پژوهشگر به دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحدهای علوم و تحقیقات تهران، تهران مرکز و تهران شمال به عمل آمد. در تمامی واحدهای دانشگاهی، ابتدا اطلاعات مربوط به گرایش‌های تحصیلی، زمان برگزاری کلاس‌ها و اساتید مربوطه از معاونت‌های آموزش دریافت شد و پیش از زمان برگزاری کلاس‌ها، توضیحاتی به منظور جلب همکاری برای تخصیص زمان مناسب برای گردآوری اطلاعات به اساتید ارائه شد. سپس پژوهشگر در زمان‌های مشخص شده در محل برگزاری کلاس‌ها حضور یافت و پس از مشخص شدن دانشجویان ورزشکار (دانشجویانی که در ورزش‌های سازمان‌یافته مشارکت داشتند)، ابتدا توضیحاتی در مورد اهداف پژوهش و ضرورت اجرای آن، اختیاری بودن شرکت در تحقیق، روش تکمیل پرسش‌نامه‌ها، محرمانه بودن اطلاعات گردآوری شده و اختیاری بودن شرکت در پژوهش ارائه گردید و در صورت اعلام آمادگی، بسته‌های پرسش‌نامه در اختیار آنان قرار گرفت. در مجموع، از ۳۸۰ پرسش-نامه توزیع شده داده‌های ۳۷۰ سری پرسش‌نامه در تجزیه و تحلیل مورد استفاده قرار گرفت (نرخ بازگشت ۹۷/۳۶ درصد).

روش پردازش داده‌ها

اطلاعات فردی و متغیرهای پژوهش با استفاده از میانگین، انحراف استاندارد، فراوانی و درصد فراوانی، شکل و جدول طبقه‌بندی و توصیف شدند. از آزمون

کرونباخ (تعهد ورزشی ۰/۸۹، لذت ورزشی ۰/۹۵، جایگزین‌های مشارکت ۰/۶۳، سرمایه‌گذاری شخصی ۰/۶۶، محدودیت اجتماعی ۰/۸۸ و فرصت‌های مشارکت ۰/۸۰) توسط اسکالن و همکاران (ب ۱۹۹۳) مورد تأیید قرار گرفته است. در ایران، روایی عاملی نسخه فارسی این مقیاس با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی، همسانی درونی مقیاس با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ (تعهد ورزشی ۰/۸۳، لذت ورزشی ۰/۸۶، جایگزین‌های مشارکت ۰/۸۰، سرمایه-گذاری شخصی ۰/۷۹، محدودیت اجتماعی ۰/۹۰ و فرصت‌های مشارکت ۰/۶۰) و پایایی بازآزمایی مقیاس با محاسبه ضریب همبستگی نمرات دو مرحله تکمیل مقیاس توسط ۴۰ ورزشکار دانشجوی به فاصله سه هفته (تعهد ورزشی ۰/۸۰، لذت ورزشی ۰/۸۱، جایگزین‌های مشارکت ۰/۷۵، سرمایه‌گذاری شخصی ۰/۷۸، محدودیت اجتماعی ۰/۸۷ و فرصت‌های مشارکت ۰/۶۸) توسط میرحسینی و همکاران (۲۰۱۲) مورد تأیید قرار گرفته است. در پژوهش حاضر پیش از تحلیل‌ها و بر مبنای داده‌های اصلی، روایی عاملی مقیاس با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد مدل اندازه‌گیری مقیاس مدل تعهد ورزشی برازش قابل قبولی با داده‌های گردآوری شده دارد ($GFI = 0.90$, $CFI = 0.91$, $RMSEA = 0.048$, $\chi^2 = 696/80$, $df = 335$, $p < 0.001$) و ضرایب مسیر عبارت‌ها در شش خرده مقیاس از لحاظ آماری معنادار هستند ($11/32 - 1/99$, $tS = 0.78$ - 0.48). علاوه بر این، همسانی درونی مقیاس با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای تعهد ورزشی ۰/۸۹، لذت ورزشی ۰/۸۱، جایگزین‌های مشارکت ۰/۷۴، سرمایه‌گذاری شخصی ۰/۸۳، محدودیت اجتماعی ۰/۷۶ و فرصت‌های مشارکت ۰/۷۳ به دست آمد. همچنین، پایایی بازآزمایی مقیاس با محاسبه ضریب همبستگی درون رده‌ای بر اساس داده‌های دو مرحله تکمیل مقیاس (مرحله اول: اجرای اصلی، مرحله

یافته‌ها

شرکت‌کننده‌های پژوهش حاضر دارای سن $3/65 +$ $22/07$ سال، سابقه ورزشی $2/94 + 8/25$ سال و سابقه رقابتی $2/71 + 5/79$ سال بودند. شرکت‌کننده‌ها از نظر جنسیت، ۱۸۴ نفر مرد ($49/7$ درصد) و ۱۸۶ نفر زن ($50/3$ درصد) و از نظر وضعیت تأهل، ۳۴۰ نفر مجرد ($94/6$ درصد) و ۲۰ نفر متأهل ($5/4$ درصد)، از نظر مقطع تحصیلی، ۳۰۹ نفر کارشناسی ($83/51$ درصد) و ۶۱ نفر بالاتر از کارشناسی ($16/49$ درصد)، از نظر رشته ورزشی ۲۳۹ نفر ورزشکار رشته‌های انفرادی ($64/59$ درصد) و ۶۱ نفر ورزشکار رشته‌های تیمی ($35/41$ درصد) بودند. از نظر سطح رقابتی، ۱۸۱ نفر در سطح استانی ($48/92$ درصد)، ۱۱۶ نفر در سطح کشوری ($31/35$ درصد) و ۷۳ نفر در سطح بین‌المللی ($19/73$ درصد) رقابت داشتند.

جدول ۱، آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش و همبستگی‌های دو سویه بین آنها را نشان می‌دهد. تحلیل‌های همبستگی در این جدول نشان می‌دهد تمایل رفتاری به تغییر ارتباط معناداری با ادراک تغییر ($r = 0/41, p < 0/001$)، ایده‌های غیرمنطقی ($r = 0/001, p < 0/001$) و هیجانات منفی ($r = -0/29, p < 0/001$)، دارد. علاوه بر این بر اساس یافته‌ها، تعهد ورزشی ارتباط معناداری با لذت ورزشی ($r = 0/001, p < 0/001$)، جایگزین‌های مشارکت ($r = 0/69, p < 0/001$)، سرمایه‌گذاری‌های شخصی ($r = -0/39, p < 0/001$)، محدودیت‌های اجتماعی ($r = 0/54, p < 0/001$)

کولموگروف-اسمیرنوف^۱ (K-S) برای بررسی وضعیت توزیع داده‌ها استفاده شد و با توجه به توزیع طبیعی داده‌ها از آزمون‌های آمار پارامتریک برای تحلیل داده‌ها استفاده گردید. در تحلیل داده‌ها، از ضریب آلفای کرونباخ برای تعیین همسانی درونی^۲ ابزار اندازه‌گیری، از ضریب همبستگی درون رده‌ای^۳ (ICC) برای بررسی پایایی بازآزمایی^۴، از تحلیل عاملی تأییدی^۵ (CFA) برای بررسی روایی عاملی ابزار اندازه‌گیری، از ضریب همبستگی پیرسون برای تعیین روابط ساده دو سویه بین متغیرها و از مدل‌یابی معادلات ساختاری^۶ (SEM) و فنون تحلیل مسیر برای تعیین روابط علی و مدل‌یابی بهره گرفته شد. لازم به توضیح است که در پژوهش حاضر از شاخص‌های "ریشه دوم برآورد میانگین واریانس خطای تقریب"^۷ (RMSEA)، "شاخص نیکویی برازش"^۸ (GFI)، "شاخص برازش تطبیقی"^۹ (CFI) و کسر خی دو بر درجه آزادی (χ^2/df) برای تعیین برازش مدل‌های اندازه‌گیری و مدل ساختاری مبنای استفاده شد. دامنه مورد قبول برای ریشه دوم برآورد میانگین واریانس خطای تقریب، مقادیر کوچک-تر از $0/05$ ، برای شاخص‌های نیکویی برازش و برازش تطبیقی، مقادیر بالاتر از $0/90$ و برای حاصل کسر خی دو بر درجه آزادی، دامنه ۲ تا ۳ بودند (هو و بنتلر^{۱۰}، ۱۹۹۹). کلیه تحلیل‌ها در سطح اطمینان ۹۵ درصد و با استفاده از بسته آماری برای علوم اجتماعی^{۱۱} (اس. پی. اس. اس.) نسخه ۲۲ و بسته آماری لیزرل^{۱۲} نسخه ۹/۲ انجام شد.

8. Goodness of Fit Index
9. Comparative Fit Index
10. Hu and Bentler
11. Statistical Package for Social Sciences (SPSS)
12. LISREL (Linear Structural Relations)

1. Kolmogorov-Smirnov
2. Internal Consistency
3. Intra-class Correlation Coefficient
4. Test-Retest Reliability
5. Confirmatory Factor Analysis
6. Structural Equation Modeling
7. Root Mean Square Error of Approximation

داشت ($r = 0/56, p < 0/001$)، فرصت‌های مشارکت ($r = 0/56, p < 0/001$) و تمایل رفتاری به تغییر ($r = 0/61, p < 0/001$) و تمایل رفتاری به تغییر ($r = -0/57, p < 0/001$) داشت.

برازش مدل مبنأ (شکل ۱) با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری مورد آزمون قرار گرفت که خلاصه نتایج آن در شکل ۲ آمده است. در ابتدا شاخص‌های برازش مدل نشان داد مدل مبنأ در نظر گرفته شده برازش کافی با داده‌ها دارد ($CFI = 0/91, GFI = 0/91, RMSEA = 0/047, p < 0/001$ ، $df = 4252/61, \chi^2 = 1907$)، چرا که مقادیر به دست آمده برای شاخص نیکویی برازش و شاخص برازش تطبیقی بالاتر از $0/90$ بود و ریشه دوم برآورد میانگین واریانس خطای تقریب کمتر از $0/05$ بود. همچنین، حاصل کسر خی دو بر درجه آزادی برابر با $2/23$ در دامنه ۲ تا ۳ قرار داشت که همگی بیانگر برازش مدل فرض شده با داده‌ها هستند. در این مدل، ادراک تغییر اثر مستقیم و مثبت بر ایده‌های غیرمنطقی ($t = 2/23, p < 0/05$) مثبت بر هیجان‌های غیرمنطقی نیز اثر مستقیم و مثبت بر هیجان‌های منفی ($t = 7/75, p < 0/001$) داشتند. علاوه بر این، اثر مستقیم ایده‌های غیرمنطقی ($t = -2/97, p < 0/01$)، $t = -0/22$ ، و هیجان‌های منفی ($t = -14/03, p < 0/001$) بر تمایل رفتاری به تغییر از لحاظ آماری معنادار و منفی بود. همچنین، تمایل رفتاری به تغییر اثر مستقیم و مثبت بر جایگزین‌های مشارکت به همراه

داشت ($\beta = 0/58, t = 11/24, p < 0/001$) اما اثر مستقیم تمایل رفتاری به تغییر بر لذت ورزشی ($\beta = 0/01, t = -0/37, p < 0/001$)، سرمایه‌گذاری‌های شخصی ($\beta = -0/24, t = -3/38, p < 0/001$)، محدودیت‌های اجتماعی ($\beta = -0/17, t = -2/05, p < 0/05$)، فرصت‌های مشارکت ($\beta = -0/17, t = -4/59, p < 0/001$) و تعهد ورزشی ($\beta = -0/32, t = -8/35, p < 0/001$) از لحاظ آماری معنادار و منفی بود. در نهایت، لذت ورزشی ($\beta = -0/43, t = -11/17, p < 0/001$)، سرمایه‌گذاری‌های شخصی ($\beta = 0/5, t = 2/67, p < 0/01$)، محدودیت‌های اجتماعی ($\beta = 0/23, t = 3/05, p < 0/001$) و فرصت‌های مشارکت ($\beta = 0/46, t = 7/08, p < 0/001$) اثر مستقیم و مثبت بر تعهد ورزشی داشتند، در حالی که اثر مستقیم جایگزین‌های مشارکت بر تعهد ورزشی منفی بود ($\beta = -0/27, t = -3/93, p < 0/001$)، ضرایب تعیین به دست آمده (R^2) برای متغیرهای مکنون درون‌زا در شکل ۲ نشان داد که ۲۰/۷ درصد از واریانس تمایل رفتاری به تغییر توسط ایده‌های غیرمنطقی و هیجان‌های منفی قابل تبیین است. همچنین، ۵۳/۷ درصد از واریانس تعهد ورزشی توسط تمایل رفتاری به تغییر و مؤلفه‌های مدل تعهد ورزشی (لذت ورزشی، جایگزین‌های مشارکت، سرمایه‌گذاری-های شخصی، محدودیت‌های اجتماعی و فرصت‌های مشارکت) تبیین می‌شود.

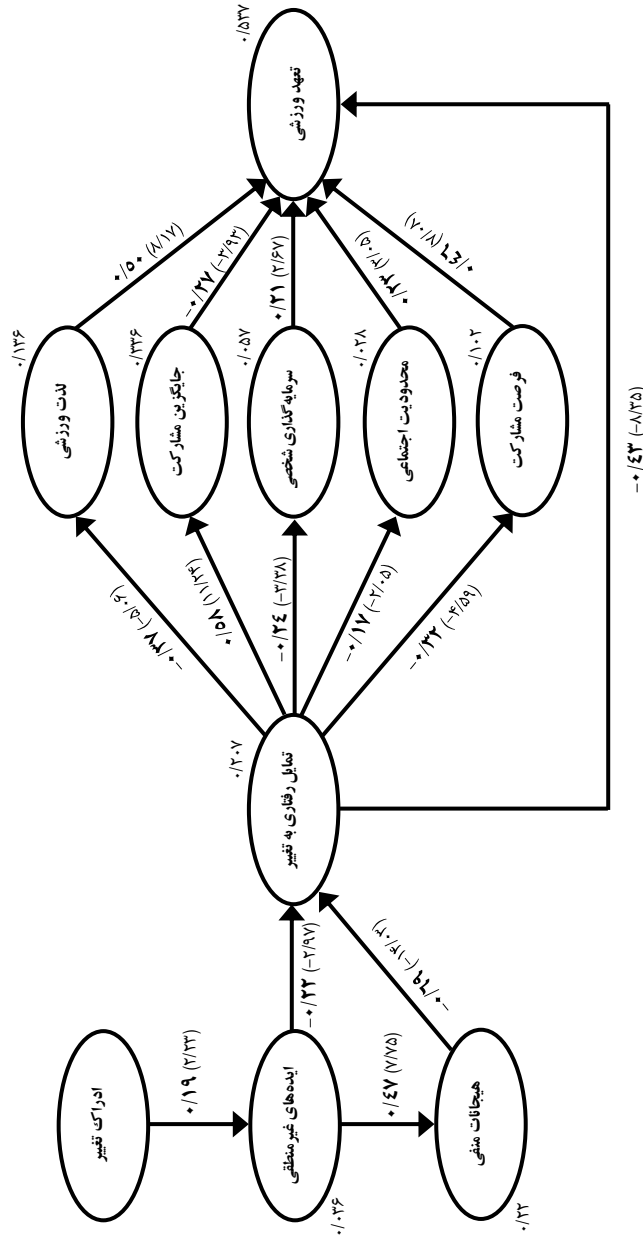
فرصت‌های مشارکت ($r = 0/56, p < 0/001$)، فرصت‌های مشارکت ($r = 0/56, p < 0/001$) و تمایل رفتاری به تغییر ($r = 0/61, p < 0/001$) و تمایل رفتاری به تغییر ($r = -0/57, p < 0/001$) داشت.

برازش مدل مبنأ (شکل ۱) با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری مورد آزمون قرار گرفت که خلاصه نتایج آن در شکل ۲ آمده است. در ابتدا شاخص‌های برازش مدل نشان داد مدل مبنأ در نظر گرفته شده برازش کافی با داده‌ها دارد ($CFI = 0/91, GFI = 0/91, RMSEA = 0/047, p < 0/001$ ، $df = 4252/61, \chi^2 = 1907$)، چرا که مقادیر به دست آمده برای شاخص نیکویی برازش و شاخص برازش تطبیقی بالاتر از $0/90$ بود و ریشه دوم برآورد میانگین واریانس خطای تقریب کمتر از $0/05$ بود. همچنین، حاصل کسر خی دو بر درجه آزادی برابر با $2/23$ در دامنه ۲ تا ۳ قرار داشت که همگی بیانگر برازش مدل فرض شده با داده‌ها هستند. در این مدل، ادراک تغییر اثر مستقیم و مثبت بر ایده‌های غیرمنطقی ($t = 2/23, p < 0/05$) مثبت بر هیجان‌های غیرمنطقی نیز اثر مستقیم و مثبت بر هیجان‌های منفی ($t = 7/75, p < 0/001$) داشتند. علاوه بر این، اثر مستقیم ایده‌های غیرمنطقی ($t = -2/97, p < 0/01$)، $t = -0/22$ ، و هیجان‌های منفی ($t = -14/03, p < 0/001$) بر تمایل رفتاری به تغییر از لحاظ آماری معنادار و منفی بود. همچنین، تمایل رفتاری به تغییر اثر مستقیم و مثبت بر جایگزین‌های مشارکت به همراه

جدول ۱- آماره‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش و همبستگی‌های دو سویه بین متغیرها (N = ۳۷۰).

متغیرها	M±SD	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱- ادراک اثر تغییر	۳/۸۴±۰/۷۱	-								
۲- ایده‌های غیرمنطقی	۲/۶۷±۱/۱۱	۰/۱۹**	-							
۳- هیجانات منفی	۳/۲۵±۰/۸۳	۰/۳۴***	۰/۴۷***	-						
۴- تعامل رفتاری به تغییر	۳/۶۳±۰/۹۷	۰/۴۱***	-۰/۳۹***	-۰/۷۱***	-					
۵- لذت ورزشی	۲/۴۲±۰/۹۰	-۰/۳۳***	-۰/۴۴***	-۰/۴۷***	-۰/۳۷***	-				
۶- جایگزین‌های مشارکت	۲/۸۴±۰/۸۶	۰/۶۱***	-۰/۴۷***	-۰/۵۹***	۰/۵۸***	-۰/۵۱***	-			
۷- سرمایه‌گذاری شخصی	۳/۳۱±۰/۶۵	-۰/۲۷***	-۰/۳۳***	-۰/۲۶***	-۰/۲۴***	۰/۸۲***	-۰/۳۷***	-		
۸- محدودیت‌های اجتماعی	۳/۰۸±۰/۷۸	-۰/۲۶**	-۰/۰۹	-۰/۱۹**	-۰/۱۷*	۰/۴۱***	-۰/۲۲**	۰/۴۹***	-	
۹- فرصت‌های مشارکت	۳/۲۶±۰/۵۵	-۰/۲۵***	-۰/۲۸**	-۰/۳۱***	-۰/۳۳***	۰/۶۵***	-۰/۴۲***	۰/۶۳***	۰/۵۲***	-
۱۰- تعهد ورزشی	۳/۴۱±۰/۶۷	-۰/۶۳***	-۰/۴۹***	-۰/۵۹***	-۰/۵۷***	۰/۶۹***	-۰/۳۹***	۰/۵۴***	۰/۵۶***	۰/۶۱***

* $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$

0.001 , $RMSEA = 0.032$, $GFI = 0.91$, $CFI = 0.90$

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی این پژوهش تعیین روابط علی‌فرآیندهای شناختی و عاطفی تمایل به تغییر با مؤلفه‌های مدل تعهد ورزشی در ورزشکاران دانشگاهی بود. در این راستا، یافته‌های مقدماتی نشان داد سطوح ادراک تغییر و تمایل رفتاری به تغییر نسبت به توسعه تحصیلی و شغلی در نمونه مورد مطالعه در حد متوسط به بالا قرار دارد، در حالی که این فرآیند با سطوح شناخت‌های ضدعملکردی (ایده‌های غیرمنطقی) پایین و سطوح هیجانات منفی بالاتر همراه است. این شواهد بیان‌گر آن است که اگر چه بخشی از ورزشکاران مورد مطالعه بر لزوم توسعه فردی اشراف دارند و به برنامه‌ریزی تحصیلی و شغلی تمایل دارند، اما این فرآیند با ایده‌های غیرمنطقی و هیجانات منفی همراه است. این استنتاج به وسیله تحلیل‌های همبستگی در پژوهش حاضر مورد تأیید قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد ادراک تغییر اثر مستقیم و مثبتی بر ایده‌های غیرمنطقی دارد، بدین معنا که با افزایش در ادراک تغییر بر سطوح ایده‌های غیرمنطقی افزوده شد. با این حال، میزان واریانس تبیین شده (۳/۶ درصد) نشان داد اثر ادراک تغییر بر ایده‌های غیرمنطقی کوچک است. همچنین، یافته‌ها نشان داد ایده‌های غیرمنطقی اثر مستقیم و مثبتی بر هیجانات منفی دارند و ۲۲ درصد از واریانس این سازه را تبیین می‌کنند. این نتایج بیان‌گر آن است که بخش قابل توجهی از هیجانات منفی در قبال تغییرات، ناشی از وجود ایده‌های غیرمنطقی است. در ادامه، یافته‌ها نشان داد ایده‌های غیرمنطقی و هیجانات منفی به صورت مستقیم، اثر منفی بر تمایل رفتاری به تغییر دارند و ۲۰/۷ درصد از تغییرات آن را تبیین می‌کنند. این شواهد نشان می‌دهد سطوح بالای ایده‌های غیرمنطقی و هیجانات منفی با تمایل به تغییر پایین و متعاقباً مقاومت به تغییر بالا همراه است. مجموع این

شواهد از مدل مقاومت به تغییر بووی و هد (۲۰۰۱) حمایت می‌کند. بر اساس مدل بووی و هد (۲۰۰۱)، تمایل/مقاومت به تغییر طی یک مجموعه فرایندهای شناختی و عاطفی رخ می‌دهد که شامل چهار مرحله ادراک، شناخت‌ها، عواطف و مقاومت است. مرحله ادراک تغییر توسط دو عامل درجه کنترل فرد روی تغییر و میزان تأثیری که تغییر روی فرد به همراه دارد مشخص می‌شود. تغییری که تأثیر کمتری روی فرد دارد و فرد کنترل بیشتری روی آن دارد، مقاومت به تغییر کمتری ایجاد می‌کند (کایل، ۱۹۹۳). بر این اساس انتظار می‌رود، ورزشکاران به آن دسته از برنامه‌های توسعه فردی و شغلی تمایل داشته باشند که روی آنها کنترل بیشتری دارند و اثرات منفی کمتری برای دوره ورزشی خود ادراک نمایند. شواهد نیز نشان می‌دهد ورزشکاران مشارکت در برنامه‌های توسعه فردی را عامل حواس‌پرتی^۱ از اهداف ورزشی خود تلقی می‌کنند، چرا که اهداف ورزشی برای آنان جزء مهم‌ترین اهداف زندگی به شمار می‌رود (استمبولووا، ۱۹۹۴؛ لالی و کر، ۲۰۰۵) و به همین دلیل، ورزشکاران موفق در مقایسه با ورزشکارانی که موفقیت کمتری در دوره ورزشی خود به دست آورده‌اند، تمایل کمتری برای مشارکت در برنامه‌های توسعه ورزشکاران دارند (ویلن و رینتز، ۲۰۱۰). مرحله شناخت با گرایش به تفکر غلط و غیرمنطقی یا کج فکری همراه است. این تفکرات بر پایه پیش‌فرض‌های اشتباه فرد از تغییر ایجاد می‌شود که اختلال در هیجانات و عواطف و رفتار را به دنبال دارد (کوری، ۱۹۹۶). بر اساس نظر بک (۱۹۸۸)، افراد در مرحله شناخت تمایل به ایجاد طرحواره‌های منفی از خود و رویدادهای زندگی دارند که منجر به ایجاد نگرشی می‌شود که همواره بدبینانه است. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد ورزشکاران مورد مطالعه از سطوح ایده‌های غیرمنطقی پایینی برخوردارند و دلیل

1. Distraction

های لذت ورزشی، فرصت‌های مشارکت، جایگزین‌های مشارکت، محدودیت‌های اجتماعی و سرمایه‌گذاری شخصی به ترتیب قدرت بیشتری در پیش‌بینی تعهد ورزشی داشتند. این یافته‌ها با نتایج مطالعات خارج از ایران (اسکلن و همکاران، الف، ب ۱۹۹۳، ۲۰۰۳، ۲۰۰۹) و مطالعات داخل ایران (حسینی و همکاران، ۲۰۱۵؛ میرحسینی و همکاران، ۲۰۱۲) همخوان است و از مدل تعهد ورزشی حمایت می‌کند.

در پژوهش حاضر برای شناسایی ساز و کار اثرات تمایل به تغییر، اثرات مستقیم این سازه بر مؤلفه‌های مدل تعهد ورزشی مورد آزمون قرار گرفت (شکل ۲). یافته‌ها نشان داد تمایل به تغییر اثر مستقیم و منفی بر تعهد ورزشی دارد و به صورت غیرمستقیم از مسیر اثر مثبت بر جایگزین‌های مشارکت ($-0/156$) و اثر منفی بر لذت ورزشی ($-0/185$)، سرمایه‌گذاری‌های شخصی ($-0/039$) و فرصت‌های مشارکت ($-0/147$) بر تعهد ورزشی اثرگذار است. بیشترین اثر غیرمستقیم تمایل به تغییر بر تعهد ورزشی به ترتیب مربوط به کاهش لذت ورزشی، افزایش جایگزین‌های مشارکت و کاهش فرصت‌های مشارکت است. در ادبیات پژوهشی، تعهد ورزشی به عنوان یکی از عوامل مقاومت به تغییر و عدم تمایل ورزشکاران به توسعه شغلی در نظر گرفته شده است (سندزت و همکاران، ۲۰۰۴؛ ماتنز و کوکس، ۲۰۰۰). این مطالعات سازه تعهد ورزشی را با رویکرد توسعه فردی و شغلی مورد نقد و بررسی قرار داده‌اند، در حالی که به طور همزمان، تعهد ورزشی محور اصلی تداوم مشارکت ورزشی به شمار می‌رود (اسکلن و همکاران، الف، ب ۱۹۹۳؛ حسینی و همکاران، ۲۰۱۵) و همان‌طور که در پژوهش حاضر مشاهده گردید، تمایل به تغییر، اثر منفی بر تعهد ورزشی به همراه داشت. مجموع این شواهد پیشنهاد می‌کند عدم ایجاد تعادل بهینه در دوره فعالیت دوگانه (تلفیق ورزش سازمان‌یافته با تحصیل) و ناتوانی در سازگاری با این شرایط، احتمال عدم موفقیت در ورزش

آن عمدتاً مربوط به این امر است که نمونه مورد مطالعه دوره‌های فعالیت دوگانه را تجربه می‌کند، بدین معنا که آنها پیش‌تر فرایندهای شناختی مربوط به توسعه فردی را طی نموده‌اند و در استدلال خود، کمتر با خطا مواجه هستند. اما این فرض وجود دارد که ورزشکارانی که هنوز تصمیمی در خصوص توسعه تحصیلی و شغلی خود ندارند، ممکن است در قبال تغییرات، دچار ایده‌های غیرمنطقی و تحریف‌های شناختی باشند که این موضوع می‌تواند در مطالعات آتی مورد بررسی قرار گیرد. مرحله عواطف در مدل مقاومت به تغییر بووی و هد (۲۰۰۱) منعکس‌کننده فرایندهای عاطفی مرتبط با تغییر است که به وسیله هیجانات مشخص می‌گردد. افراد در فرایند تغییر ممکن است احساسات و هیجاناتی نظیر اضطراب، حس شکست، خشم، غم، ناراحتی، حس ناامیدی را تجربه نمایند (اسپایکر و لسر، ۱۹۹۵) و عدم توانایی در سازگاری عاطفی و هیجانی با تغییر ممکن است منجر به تجربه مقاومت در برابر تغییر شود (بووی و هد، ۲۰۰۱). بخش عمده هیجانات منفی ورزشکاران در فرایند تغییر به عدم سازگاری با شرایط جدید و عدم توانایی در حفظ تعادل بین جنبه‌های فعالیت‌های دوگانه مربوط می‌شود (استمبولوا و همکاران، ۲۰۱۵) که این امر بر لزوم ارائه مداخلات روان‌شناختی در فرایند تغییر تأکید دارد.

یافته‌های پژوهش حاضر در خصوص مدل تعهد ورزشی نشان داد لذت ورزشی، سرمایه‌گذاری‌های شخصی، محدودیت‌های اجتماعی و فرصت‌های مشارکت، اثر مستقیم و مثبت بر تعهد ورزشی دارند، در حالی که اثر مستقیم جایگزین‌های مشارکت بر تعهد ورزشی منفی است. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، افزایش در سطوح لذت ورزشی، سرمایه‌گذاری‌های شخصی، محدودیت‌های اجتماعی و فرصت‌های مشارکت با سطوح بالای تعهد ورزشی همراه است، در حالی که افزایش در تعداد و جذابیت جایگزین‌های مشارکت، تعهد ورزشی را کاهش می‌دهد. علاوه بر این، مؤلفه-

مشارکت بر تعهد ورزشی اثرگذار بود؛ اما بر اساس تحلیل اثرات مستقیم و غیرمستقیم، به نظر می‌رسد ساز و کار اصلی اثرات تمایل به تغییر بر تعهد ورزشی از طریق کاهش لذت ورزشی، افزایش جایگزین‌های مشارکت و کاهش فرصت‌های مشارکت باشد. شناخت این فرایندهای شناختی و عاطفی تمایل/مقاومت به تغییر با مؤلفه‌های مدل تعهد ورزشی به روان‌شناسان و دست‌اندرکاران برنامه‌ریزی ورزشی و شغلی ورزشکاران کمک می‌کند تا ضمن ایجاد تعادل بین جنبه‌های مختلف زندگی ورزشکاران، جهت‌گیری ورزشی، تحصیلی و شغلی مناسبی برای توسعه زندگی آنان فراهم سازند. مطالعات آتی با تمرکز بر عوامل روان‌شناختی درگیر در توانمندسازی ورزشکاران برای توسعه فردی و شغلی می‌توانند در توسعه دانش موجود ایفای نقش نمایند.

یا به همان اندازه عدم موفقیت در تحصیل/کار را به دنبال خواهد داشت (استمبولو و همکاران، ۲۰۱۵؛ کمیسیون اروپا، ۲۰۱۲).
به طور کلی پژوهش حاضر نشان داد سطوح ادراک تغییر و تمایل رفتاری به تغییر در ورزشکاران دانشگاهی-که دوره‌های فعالیت دوگانه را تجربه می‌کنند-بالاتر از حد متوسط قرار دارد، طوری که این فرایند با ایده‌های غیرمنطقی پایین و هیجانات بالاتر از حد متوسط همراه است. ادراک تغییر از مسیر افزایش ایده‌های غیرمنطقی و هیجانات منفی بر تمایل رفتاری به تغییر اثر منفی داشت. متعاقباً تمایل رفتاری به تغییر به طور مستقیم و نیز از مسیر اثر مثبت بر جایگزین‌های مشارکت و اثر منفی بر لذت ورزشی، سرمایه‌گذاری‌های شخصی، محدودیت‌های اجتماعی و فرصت‌های

منابع

1. Abyari, M., Nezhad-Sajadi, S. A., & Sharifian, E. (2017). Commitment in women's football pro league of Iran. *Research in Sport Management and Motor Behavior*, 6(12), 75-80. In Persian.
2. Baron-Thiene, A., & Alfermann, D. (2015). Personal characteristics as predictors for dual career dropout versus Continuation -A prospective study of adolescent athletes from German elite sport schools. *Psychology of Sport and Exercise*, 21(1), 42-49.
3. Beck, A. T. (1988). *Love is never enough*. New York, NY: Penguin Books.
4. Bovey, W. H., & Hede, A. (2001). Resistance to organizational change: The role of cognitive and affective processes. *Leadership and Organization Development Journal*, 22(8), 372-382.
5. Brown, D. J., Fletcher, D., Henry, I., Borrie, A., Emmett, J., Buzza, A., & Wombwell, S. (2015). A British university case study of the transitional experiences of student-athletes. *Psychology of Sport and Exercise*, 21(1), 78-90.
6. Coakley, S. C. (2006). *A phenomenological exploration of the sport-career transition experiences that affect subjective well-being of former national football league players* (doctoral dissertation). University of North Carolina at Greensboro, United States.
7. Coghlan, D. (1993). A person-centered approach to dealing with resistance to change. *Leadership and Organization Development Journal*, 14(4), 10-14.
8. Corey, G. (1996). *Theory and practice of counselling and psychotherapy* (5th ed.). Brooks, CA: Cole Publishing Company.
9. Darling, P. (1993). Getting results: The trainer's skills. *Management Development Review*, 6(5), 25-29.

10. De Brandt, K., Wylleman, P., Torregrossa, M., Schipper-Van Veldhoven, N., Minelli, D., Defruyt, S., & De Knop, P. (2018). Exploring the factor structure of the Dual Career Competency Questionnaire for Athletes in European pupil- and student-athletes. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 1-18. doi: 10.1080/1612197X.2018.1511619.
11. Defruyt, S., Wylleman, P., Torregrossa, M., Schipper-van Veldhoven, N., Debois, N., CeciĆ Erpić, S., & De Brandt, K. (2019). The development and initial validation of the dual career competency questionnaire for support providers (DCCQ-SP). *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, DOI: 10.1080/1612197X.2019.1581827.
12. Ellis, A. & Harper, R. A. (1975). *A new guide to rational living*. North Hollywood, CA: Wilshire Book Company.
13. European Commission (2012). *EU guidelines on dual careers of athletes: Recommended policy actions in support of dual careers in high-performance sport* (Approved by the EU Expert Group "Education & Training in Sport" at its meeting in Poznań on 28 September 2012, forwarded for approval by the Council of Ministers and published on the ENGSO web site). Brussels: Sport Unit, European Commission.
14. Haerle, R. (1975). Career patterns and career contingencies of professional baseball players: an occupational analysis. In: D. W. Ball & J. W. Loy, (Eds.), *Sport and the Social Order*. Reading, MA: Addison-Wesley, pp. 461-519.
15. Halaji, M., Zardoshtian, S., & Tondnevis, F. (2011). The relationship between transformational and transactional leadership styles of coaches with the commitment of the players of the Iranian handball leagues. *Research in Sport Sciences*, 11(1), 27-22. In Persian.
16. Hastings, D. W., Kurth, S. B., & Meyer, J. (1989). Competitive swimming careers through the life course. *Sociology of Sport Journal*, 6(3), 278-284.
17. Hoseini, A., Bahrololom, H., & Hoseininia, S. R. (2015). Examination of sport commitment model among the women participating in sport activities. *Journal of Sport Management*, 7(2), 293-307. In Persian.
18. Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6(1), 1-55.
19. Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
20. Kyle, N. (1993). Staying with the flow of change. *Journal for Quality and Participation*, 16(4), 34-42.
21. Lally, P., & Kerr, G. (2005). The career planning, athletic identity, and student role identity of intercollegiate student athletes. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 76(3), 275-290.
22. Lavalley, D., & Wylleman, P. (2000). *Career transitions in sport: International perspectives*. Morgantown, WV: Fitness Information Technology.
23. Linnér, L., Stambulova, N. B., Lindahl, K., & Wylleman, P. (2019). Swedish university student-athletes' dual career scenarios and competences. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, DOI: 10.1080/1612197X.2019.1611898.

24. Martens, M., & Cox, R. (2000). Career development in college varsity athletes. *Journal of College Student Development*, 41(2), 172-180.
25. Matlin, M. W. (1995). *Psychology* (2nd ed.). Fort Worth, TX: Harcourt Brace College Publishers.
26. McPherson, B. D. (1978). Former professional athletes' adjustment to retirement. *The Physician and Sportsmedicine*, 6(8), 52-59.
27. McPherson, B. D. (1980). Retirement from professional sport: The process and problems of occupational and psychological adjustment. *Sociological symposium*, 30(1), 126-143.
28. Merkel, S., Schmidt, S. L., & Torgler, B. (2017). The effect of individual uncertainty on the specificity of human capital: Empirical evidence from career developments in professional soccer. *Applied Economics*, 49(21), 2083-2095.
29. Mirhoseini, M. A., Hadavi, S. F., & Mozafari, S. A. A. (2012). Validity and reliability of sport commitment model among athlete students. *Journal of Sport Management*, 15(1), 105-121. In Persian.
30. Parsamehr, M. (2013). Test of Scanlan and Simon's sport commitment model in taekwondo. *Research in Sport Management and Motor Behavior*, 2(4), 1-12. In Persian.
31. Pearson, R. E., & Petitpas, A. (1990). Transitions of athletes: Developmental and preventive perspectives. *Journal of counseling and Development*, 69(1), 7-10.
32. Pink, M. A., Lonie, B. E., & Saunders, J. (2018). The challenges of the semi-professional footballer: A case study of the management of dual career development at a Victorian Football League (VFL) club. *Psychology of Sport & Exercise*, 35(1), 160-170.
33. Rosenberg, E. (1980a). Social disorganization aspects of professional sports careers. *Journal of Sport and Social Issues*, 4(4), 14-25.
34. Ryba, T. V., Stambulova, N. B., Ronkainen, N. J., Bundgaard, J., & Selanne, H. (2015). Dual career pathways of transnational athletes. *Psychology of Sport and Exercise*, 21(1), 125-134.
35. Salmela, J. H. (1994). Phases and transitions across sport careers. In D. Hackfort (Ed.), *Psycho-Social Issues and Interventions in Elite Sports* (pp. 11-28). Frankfurt, Germany: Lang.
36. Sandstedt, S., Cox, R., Martens, M., Ward, G., Webber, N., & Ivey, S. (2004). Development of the student-athlete career situation inventory (SACSI). *Journal of Career Development*, 31(2), 79-93.
37. Scanlan, T. K., Carpenter, P. J., Schmidt, G. W., Simons, J. P., & Keeler, B. (1993a). An introduction to the sport commitment model. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 15(1), 1-15.
38. Scanlan, T. K., Carpenter, P. J., Simons, J. P., Schmidt, G. W., & Keeler, B. (1993b). The sport commitment model: Measurement development for the youth-sport domain. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 15(1), 16-38.
39. Scanlan, T. K., Russell, D. G., Beals, K. P., & Scanlan, L. A. (2003). Project on elite athlete commitment (PEAK): II. A direct test and expansion of the sport commitment model with elite amateur sportsmen. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 25(3), 377-401.
40. Scanlan, T. K., Russell, D. G., Magyar, M., & Scanlan, L. A. (2009). Project on elite athlete commitment (PEAK): III. An examination of the external validity across gender, and the expansion and clarification of the sport commitment model. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 31(6), 685-705.
41. Schmidt, S. L., Torgler, B., & Jung, V. (2017). Perceived tradeoff between education and sports career: Evidence from professional football. *Applied Economics*, 49(29), 2829-2850.

42. Scott, C. D., & Jaffe, D. T. (1988). Survive and thrive in times of change. *Training and Development Journal*, 42(4), 25-27.
43. Sorkkila, M., Aunola, K., Salmela-Aro, K., Tolvanen, A., & Ryba, T. V. (2018). The co-developmental dynamic of sport and school burnout among student-athletes: The role of achievement goals. *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports*, 28(6), 1731-1742.
44. Spiker, B. K., & Lesser, E. (1995). We have met the enemy. *Journal of Business StrateRv*, 16(2), 17-21.
45. Stambulova, N. B. (1994). Developmental sports career investigations in Russia: a post-Perestroika analysis. *The Sport Psychologist*, 8(3), 221-237.
46. Stambulova, N. B., & Ryba, T. V. (2013). *Athletes' careers across cultures*. Abingdon, UK: Routledge.
47. Stambulova, N. B., Engström, C., Franck, A., Linnér, L., & Lindahl, K. (2015). Searching for an optimal balance: Dual career experiences of Swedish adolescent athletes. *Psychology of Sport and Exercise*, 21(1), 4-14.
48. Steinburg, C. (1992). Taking charge of change. *Training and Development*, 46(3), 26-32.
49. Sullivan, M. F., & Guntzman, J. (1991). The grieving process in cultural change. *Health Care Supervisor*, 10(2), 28-33.
50. Vamplew, W. (2004). *Pay up and play the game*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
51. Van Rens, F. E. C. A., Ashley, R. A., & Steele, A. R. (2019). Well-being and performance in dual careers: The role of academic and athletic identities. *The Sport Psychologist*, 33(1), 42-51.
52. Wade, C., & Tavris, C. (1996). *Psychology* (4th ed.). New York, NY: Harper Collins College Publishers.
53. Waltz, C. F., & Bausell, R. B. (1981). *Nursing research: Design, statistics, and computer analysis*. Philadelphia: F. A. Davis.
54. Wylleman, P., & Lavallee, D. (2004). A developmental perspective on transitions faced by athletes. In M. Weiss (Ed.), *Developmental sport and exercise psychology: A life span perspective* (pp. 507-527). Morgantown, WV: Fitness Information Technology.
55. Wylleman, P., & Reints, A. (2010). A lifespan perspective on the career of talented and elite athletes: Perspectives on high-intensity sports. *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports*, 20(Suppl. 2), 88-94.
56. Zardoshtian, S., Ahmadi, B., & Azadi, A. (2012). The relation of autonomy-supportive behaviors of coaches with self-determined motivation and sport commitment of elite female players in handball league. *Research in Sport Management and Motor Behavior*, 2(3), 155-171. In Persian.

ارجاع دهی

اسماعیلی، شهرزاد؛ اشرف‌گنجوی، فریده؛ و زارعی، علی. (۱۴۰۰). روابط علی فرآیندهای شناختی و عاطفی تمایل به تغییر با مؤلفه‌های مدل تعهد ورزشی در ورزشکاران. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۱۰(۳۷)، ۱-۲۸. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2019.5871.1623

Esmaeili, Sh; Ashraf Ganjooyi, & F; Zarei, A. (2021). Causal Relationships of Cognitive and Affective Processes of Intention to Change with the Components of Sport Commitment Model among Athletes. *Sport Psychology Studies*, 10(37), 1-28. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2019.5871.1623